

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Ducum militumq[ue] licentia quid exemplo efficiat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

vicis Russis, & Kiouia metropoli eorum expugnata, delicijs
 vrbis semigræcæ corruptus, maximorum malorum caussam
 præbuit. Nam dum Poloni, regis ductu, Kiouia, nulla se nequitia
 & libidine, quamuis fæda, & sibi inuitata prius, abstinere; uxores
 eorum & filia domi relicta, nonferentes tam diuturnam virorum
 absentiam (iam enim septimum fere annum in Russia & Hungaria
 militantes domibus aberant) tum etiam libidinibus eorum & iniurijs
 irritata, flagitijs vicissim viros & propinquos suos pleræque ulciscun-
 tur. Nonnullarum etiam pudor & constantia, partim blanditijs, &
 falsa extinctorum virorum persuasione, corrumpitur; partim vi ex-
 pugnatur, iusta diuini Numinis vindicta atque permissu. Hac ubi
 viri in hiberna renuntiata sunt, cum com meatum domos visendi à
 rege impetrare non possent, clam discesserunt. Rex veritus, ne Russi,
 despecta Polonorum paucitate, opprimendi sui consilium inirent, per-
 uenit Cracouiam, conceptam animo in desertores iram in apertum
 profert: à quibus fuge initium ortum erat, eos capitali pœna afficit:
 in ceteros autem bonorum confiscatione, aut diuturno carcere ani-
 maduertit. Sauij & in mulieres, qua culpa affines esse videbantur.
 Abstractis enim & abiectis infantibus, quos è stupris & adulterijs
 enixa erant, catulos ad vbera earum admonisse dicitur. Mox, cum
 libidine in dies magis efferaretur, & Stanislauum Episcopum Cracoui-
 ensem crudeliter interfecisset, regno pulsus, miserandum in modum,
 periit.

Eant nunc reges principesque, eant militiae duces, & di-
 cant, sibi quiduis, domi bellique, licere. Vigilat vbique ocu-
 lus Domini, & extenta est manus eius ad feriendum. Hunc
 ictum si exire volunt, caueant longas moras & otia conuiuia-
 que, in castris; non est ibi locus vacandi, non tempus otiandi;
 turpissimum auditu est, plures horas in epulis, quam consilij,
 consumi: manus magis poculis, quam gladijs tenendis assue-
 fieri; pedes rariùs in campis, quam in triclinijs versari; caput
 sapius vino, nunquam ferro hostis sauciari: denique delicias,
 inter arma, non victorias quæri. Neque putandum est, deesse
 lenocinijs occasionem. Etiam, in Germania, Italia, Gallia,
 Hispania, sunt vrbes Græcæ, quia Græci mores. Alij Græcè
 esuriunt, alij Græcè bibunt; &, si ad dialectos est veniendum,
 in alijs

K.

Athenæus
lib. 12. Dipno-
tophist.

in alijs est Atticus impudensque aspectus; in alijs Bœoticus stu-
por; in alijs Dorica saltandi infania, ac Ionica mollities & lu-
xus. Hi mores, vt pestes, cauendi, præcipuè ducibus, quorum
exempla, vt conspectiora, ita & sunt magis contagiosa, & per-
niciosa; quia sicut à capite motus in reliqua membra, ita & à
Duce vitium in milites descendit. Ducuntur enim non impe-
rio tantum, sed & exemplo. Quod exemplum, per milites, et-
iam procul in militum vxores domi, multoq; magis in castris,
corriuatur. Quid facerent enim, toto septennio, domi, quæ
maritos suos audiunt, & sæpe præsentem vident, in castris, quo-
tidie, & in curru, & in mensa meretricem habere ad latus affi-
dentem? quasi non sufficiat, noctu, in occulto & tenebris pec-
care; sed profitenda sint flagitia, in publico; vt non tantum
exerceantur, sed etiam doceantur. Simplicissimæ mentes, co-
ram tot testibus, in castris, conuiuantes, summo loco, pellic-
es collocatis, & arbitramini, rem hanc ad vxorum vestrarum
aures non peruenturam? Quod si tale quid illis, tot litteris, tot
nuncijs, tanta certitudine patefiat; quid illas putatis cogitatu-
ras; immò quid facturas? Nimirum non tantum ipsi adulteri
estis, verum etiam vxores vestras quodammodo cogitis adulte-
ras fieri. Neque idcirco sanctas mansisse, vobis persuadete, si
domum redeuntes non inuenitis cunas aliena sobole repletas;
sunt Deum non timentibus mille modi vel prolem ex oculis,
vel etiam è vita tollendi. Adeò vos in causa estis, dum impu-
rè belligeratis, vt coniuges vestræ & adulterijs se vindicent, &
vindictam infanticidijs abscondant, vt crimen crimine maio-
re tegatur. Sed non tegitur Deo: quia *non est vlla creatura in-
uisibilis in conspectu eius: omnia autem nuda & aperta sunt oculis
eius*; quemadmodum & Bolelai, & militum eius, & impura-
rum istarum coniugum facta fuerunt, quarum nulla impunita
mansit. Tamen enim, maritorum exemplo, quodammodo
prouocatae sunt, non tamen eapropter excusantur; in absen-
tia virosum, Penelopem imitari potuissent; nolentes ergo pu-
nitæ sunt, quia volentes peccauerunt. Igitur, sine malitia, vltus
est Deus earum malitia in pœnam maritorum. Quid faciet il-
lis, qui, in vna secum mensa, vxorem habent, & vxoris amu-
lam:

Hebr. 4. 13.

lam: vt nullis nuncijs, nullis litteris sit opus, eum oculi testes sint, videantque, ob quod intabescant. Plectet eos profecto æquè acerbè, ac iustè Deus.

Qui etiam alia subinde peccata adulterijs plectit; nec tamen adulteria illa finit esse impunita, cum & ipsa peccata pariter sint, & supplicia peccatorum. Tanquam peccata permittit Deus; tanquam supplicia dirigit; quia nouit etiam malis ad bonum finem uti, sicut medicus viperis. Alboinus Longobardorum rex, cuncta penè Hetruria & Arimino ac Cisalpina Gallia, à Bononia Papiam vsque, omnibus, excepto Brixellò, partibus potitus, Veronam se contulit, vbi vxorem reliquerat. Ibi regni sedem constituturus epulas solennes dedit. Vino exhilaratus, inter lætitiã conuiuij, Rosimundam vxorem eã patetã bibere compulit, quam ex patris ipsius Chunimundi quondam à se occisi capite in poculum redegit; & addito intempestiuo ioco, dixit, *vt latè biberet, cum patre suo*. Insedit hæc iniuria altiùs mulieri, sed animum pressit, & tacuit. Neque enim verbis, sed morte vlciscendam iudicauit. Vindictam, postquã satis coxit, ita effectui dedit. Erat Helmechildus quidam Longobardus, forma præstans, bello strenuus, & in armis ferox. Is puellam gynæcei, in obsequijs Rosimundæ versantem deperibat. Quod cum non ignoraret regina, cœpit virgini suadere turpia, atque amatoris iussit obsequi obscœnæ voluntati. At illa rem inhonestam auersata, negauit se pudicitiam in propatulo habere. Apertiùs ergo regina agendum censuit, docuitque, non id se velle, vt ipsa castitatem prostituere, sed vt tantummodo iuuenem irretiret, & clanculum ad se inuitaret, eoque veniente, se subduceret: reliquum negotium sibi esse relinquendum. Virgo hætenus reginæ seruiendum existimans, annuit. Re ita constituta, induit regina famulæ suæ vestes, & tenebris nocturnis consilium adiuuantibus, in designatum confedit locum. Adest, condicta hora, iuuenis, & facit, quod nox, quod mulier, quod militaris licentia, quod perulantis adolescentiæ consuetudo suaserunt. Tam parabat abire, cum regina eum pallio retinens eiuscemodi sermone interpellauit. Neme tuam illam veterè beneuolentè esse arbitreris, ô Helmechilde;

Fff

Regina

XI.

Io. Naucler
vol. 2. Chronogr gener.
20 An. 574.